

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnium Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Ex Secvndo Libro Cyrilli Episcopi Alexndriae, de eo quod vnus est Christus,
contra Theodorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

Si vero accusatus satisfactionem obtuli, & indubitabiles produxi testes: quid sine causa, qui horum nihil volunt videre, inculpant? Quomodo autem veneror virum, testis est qui a nobis pro illo codex conscriptus est, in quo aduersus eum factam inscriptionem dissoluimus, non timentes accusatorum potentiam, nec futuras contra nos insidias.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Quoniam quidam dicunt, quod sanctæ memoriæ Cyrillus laudauit Theodorum Mopsuestenum in quodam suo scripto, in quo dicunt quod scriptum est, bono Theodoro: & super hæc, quod & sanctæ memoriæ Gregorius Nazianzenus literis vsus est ad Theodorum Mopsuestenum, laudans eum. Qui autem ita hæc dicunt, & hoc adiiciunt, quod non oportet post mortem hæreticos anathematizari: hoc hic & ad scientiam venit sancti vestri Concilii. Ne quid eorum indiscussum relinquatur, necessarium putauimus & hæc vestræ sanctitati suggerere.

Sancta Synodus dixit: Quoniam proferunt quidam, quod dictum est a sancto Cyrillo, hoc est, quod scriptum est, bono Theodoro, recitentur tam quæ antea, quam quæ postea per sequentia dicta sunt, ad perfectiorem rei scientiam. Et cum suscepisset Theodulus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

*EX SECVNDO LIBRO CYRILLI EPISCOPI
Alexandriæ, de eo quod vnus est Christus, contra Theodorum.*

QUOD tamen voluit impius Nestorius dogmata Theodori sequi, non absolutionem ei accusationum facit; magis vero grandiolem aduersus eum * in damnationem operabitur. Dum enim liceret ei sanctorum patrum rectis verbis & immaculatis de deitate sermonibus potiri, præposuisse dignoscitur veritati mendacium. Prætermisit enim quæ illorum sunt; magis vero elegit turpibus adhærere, & tam distortis latificare sermonibus. Hunc vero qui talem habet voluntatem & dementiam, in hoc desiluisse inculpet aliquis, arbitror & valde merito. Oportebat enim memoriam habere sanctissimi Pauli, plane scribentis nobis: *Estote prudentes nummularii: omnia probate, quod bonum est tenete: ab omni specie mala abstinete vos.*

* for. cō-
demna-
tionem

1. Theff. 5.

ANNO
CHRISTI
555*for. Scri-
pti sunt
igitur a
bono

Quod & agere soliti, nos & solidorum probatores imitari festinantes, illa quidem quæ sunt turpia & reprobata dogmata reprobamus, suscipimus vero & valde libenter omnia quæ resplendent clara veritatis pulcritudine. Iterum vero nobis ratio conuertetur ad decentem ei & propositam viam. * Scriptum est igitur bono Theodoro aduersus hæresim Arianorum & Eunomianorum viginti pene numero vel ampliores libri, nec non etiam alii, interpretantes euangelicos & apostolicos libros: quos quidem labores nollet aliquis increpare, magis autem decreto studium honoraret, si inesset eis dogmatum rectitudo. Si vero quidam extra destinatum ambulet, & rectam viam veritatis relinquens, per semitam eat distortam, simpliciorumque corda vulneret, adulteratorum eis iniiciens intellectuum semina, tunc requiescere non sine damno erit eis qui populis præsentent, mercedem vero habebunt & lucrum, si resistant. Ergo quoniam in his libris siue memorati viri conscriptis quæ modo nominauimus, inuenta sunt quædam vltimæ impietatis plena, quomodo erat consequens velle tacere? Diuidit enim indiuiduum Christum, & pro vno Filio dualitatem colit a veritate excidentem, & quasi falsis nominibus coloratam. Nam Deum Verbum, qui ex Deo Patre est, hominem vocari dicit, non tamen & hoc factum esse secundum veritatem; hominem vero eum qui ex Maria est, sicut dicit, quem & carnem astute nobis nominat in multis locis, Deum quidem dicit & Filium Dei, non autem hoc esse secundum veritatem.

Sancta Synodus dixit: Ostenderunt ea quæ recitata sunt, quod arguens magis Theodorum & impia eius conscripta Cyrillus religiosæ memoriæ, non tamen laudem quamdam faciens de eo, huiusmodi verbis vsus est. Recitentur & epistolæ Gregorii sanctæ memoriæ, quas quidem dicunt ad Theodorum Mopsuestenum scriptas esse.

Et cum suscepisset idem reuerendissimus diaconus & notarius * Theodulus, recitauit.

Theodoro Gregorius, commendans quosdam adiuuicem litigantes, & significans quod tam sub sua, quam illius gubernatione sunt. dicit autem sic.

Greg. Nazianz. epist. 89. ad Theodor. Tyann.

M iij

Quæ a Dominis meis carissimis episcopis scripta sunt ad tuam reuerentiam, hæc etiam a nobis ad te scripta esse existimans, da obsecro manum mulieribus nec despicias eas tyrannicam violentiam patientes sub viri potentia, contra quem interpellauerunt.

Et post alia.

Duos qui in hac re grauentur, cognosco, id est, tuam reuerentiam, & nos, si quod iustum est, despiciatur. Sub amborum enim gubernatione sunt qui iudicantur, & timor est, ne veritas verisimilibus verbis superetur. Quapropter & iudica, & pro nostra infirmitate pugnare festina.

Iterum aliam epistolam proferunt, quasi ad Theodorû Mopsuestenum scriptam a prædicto sancto Gregorio. Ex ipsa vero maxime conuincuntur mentientes. Adhortatur enim magis Tyanensem episcopum ad martyrum festiuitatem peruenire, quæ in Arianzis, prædio eiusdem sancti Gregorii, celebratur in mense, quem ipse Cappadocum lingua Dathusa nominat. Arianza vero prædium est sub Nazianzo. Nazianzus autem videlicet sub Tyanensi ciuitate tunc erat. Habet autem epistola sic:

Epist. 50. ad eumdẽ.

Debes quidem nobis vt infirmis remedium, cum vnum est a mandatis ægrotantium visitatio. Debes autem etiam sanctis martyribus annualem honorem, quem in tuis Arianzis solenniter celebramus die vigesimo secundo nostri mensis Dathusæ: & non pauca ecclesiasticorum communis indigent disceptationis. Propter omnia igitur impigre peruenire digneris: licet enim nimius sit labor, sed æqualis est merces.

Alia epistola ad eundem Theodorum scripta, per quam rogat de pauperibus, & ptochotrophis suæ parœciæ, qui peccauerunt. Initium vero epistolæ sic est:

Epist. 51.

Audio te grauiter ferre factas * vobis a monachis & nobis pauperibus iniurias.

Et in fine.

Nunc puta omnes quidem ante pedes tuos cadere, & pauperes, & ptochotrophos, omnes vero monachos & virgines pro eis supplicantes: da omnibus pro his gratiam,

ANNO
CHRISTI
557.
* nos ab
illis esse
exhono-
ratos.

quoniam profligati sunt satis, sicut certum est, ex quibus nos rogauerunt: & ante omnes da nobis, qui pro his precamur. Et si tibi graue esse videtur * ab illis esse exhonoratum, multo peius esse appareat, si te admonentes hæc nos non audiamur.

Vtuntur autem & alia epistola eiusdem sancti Gregorii ad eundem Theodorum, habente laudes eiusdem Theodori. Ostenditur autem etiam ista magis ad Tyanensem episcopum scripta, per quam meminit monasterii adhuc constituti in prædio, quod dicitur Pasa, sub Tyanensium positum ciuitate. Habet autem sic:

Deus te donauit ecclesiis ad gloriam nostram, multorumque ad vtilitatem, cum ita sis subtilis cautusque circa spiritalia, vt etiam nos facias cautiore, qui plus aliquid habere per ætatem putamur. Quoniam igitur voluisti participes nos spiritalis habere disceptationis, (dico autem propter iuramentum, quod Georgius Passenus iurasse apparet) quod placuit nobis, tuæ reuerentiæ demonstramus, & cetera.

Et alia epistola ad eundem, ex qua maxime ostenditur, quod ad episcopum Tyanensem omnes sunt scriptæ. Rogat enim eum dare episcopum Nazianzo, tamquam primum prouinciæ. Habet enim sic:

Tempus est mihi dicere quod habet scriptura: *Ad quem clamabo, patiens iniquitatem? Quis porriget mihi manum tribulato?* in quem grauamen ecclesiæ perueniet, male sic habentis & desolatæ? Obtestor coram Deo & electis angelis, quod non iusta patitur grex Dei, sine pastore & sine visitatione constitutus propter nostram infirmitatem. Me enim morbus detinet, citiusque abduxit ecclesiæ, & nunc omnino vltima expirantem, & amplius contribulatum difficultatibus. Et si quidem aliud caput haberet prouincia, ad illud clamare oportebat & testificari. Tua vero superposita reuerentia, ad te respicere necesse est. Procura tuam ecclesiam per quemuis modum, nec eam despicias * indigna agentem. Vt enim alia præmittam, qualia nunc aduenientes Apollinaris sequaces aliqua quidem commiserunt, aliqua vero interminantur, a dominis meis presbyteris cognosces, Eulalio chorepiscopo & Eleusio, quos studiose ad tuam reuerentiam direximus. Et

Epist. 88.
Habac. 1.

hæc compefcere non eft noſtræ ætatis & infirmitatis, fed tuæ ſolertiæ & virtutis: quoniam tibi cum aliis etiam præualere Deus præbuit ad commune patrocinium eccleſiæ. Sin autem hæc dicens & ſcribens non audiar, quod reliquum eſt, ſolum hoc fiet, publice prædicare omnibus & notum conſtituere, quoniam epifcopo indiget eccleſia, ne a noſtra infirmitate lædatur: vos autem hoc quod ſequetur, cognofcetis.

Et aliam epiftoſam ſcripfit ad eundem Tyanenſem epifcopum, per quam inculpauit eos qui trahere eum volebant ad epifcopatum Saſimorum, & maxime Hellaſium Cæſaræ: & cum multa de eo dixiſſet, rogat & de Boſphorio Doharon epifcopo, qui ad Tyanenſem tunc epifcopum accuſatus eſt, & iudicabatur apud eum. Habet autem ſic.

Addetur autem etiam illud literis, dominum meum religioſiſſimum comminiſtrum Boſphorium, ſi quidem veſtra ex damnatione circa fidem inuenerit malum, quod nec dicere fas eſt, vt relinquam longum tempus noſtrumque teſtimonium, ipſi hoc iudicate. Si vero parœciarum cauſa perfidiam illi inferunt, nouumque crimen, ne criminationibus ſubtrahamini, neque fortiores eas veritate faciatis, obſecro, ne multis triſtitiã iniiciatis bene agere volentibus.

Et cum ſurrexiſſet Euphranta vir religioſiſſimus epifcopus Tyanenſis, dixit: Doceo veſtram ſanctam Synodum, quæ & ante verba mea cognofcitis, quod ſine cauſa ſemetipſos decipiunt qui putant quod Gregorius ſanctæ memoriæ ad Theodorum Mopſueſtenum ſcripfit recitatas epiftoſas. Ego enim, vt & Tyanenſis eccleſiæ epifcopus conſtitutus, & ex ipſa ortus prouincia, veritatem expono. Theodorus epifcopus fuit in mea ciuitate temporibus Gregorii ſanctæ memoriæ. Prædicatur enim in ſacris diptychis ita, Pro Eupſychio, Anthemio, Ætherio, Deodato, Calliopio, Longino, Theodoro. In illo autem tempore ſub Tyanenſi ciuitate erat & Dohara, & Nazianzus, vſque ad tempora huius pii imperii. Piſſimus autem imperator cum metropolitana iura dediſſet ciuitati, quæ quondam quidem Mucifſos, nunc vero Iuſtinianopolis nuncupatur, cum aliis ciuitatibus & Dohara & Nazianzum

zum

ANNO
CHRISTI
555al. Paf-
fenum
*millia-
cis

zum subiecit ei. Et Arianus quidem prædium est unde ortus fuit idem sanctæ memoriæ Gregorius sub Nazianzo constitutus, in quo prædio festiuitatem adhortatus est facere beatum Theodorum: & mensis autem apud Cappadocas prouinciali vocabulo Dathusa adiicitur, cuius & ipsius vna ex epistolis memoriam facit. Prædium autem, quod dicitur Pasa, in quo & monasterium positum est, cui tunc præsidebat Georgius monachus, quem epistola * Pafinum vocat, duodecim * milliis Tyanensis distat metropoleos, & sub eadem ciuitate est vsque hodie. Sed & Dohara ciuitas, sicut dixi, sub gubernatione eiusdem Tyanensis metropoleos tunc erat, & ordinationem episcoporum Tyanensis episcopus faciebat. Vnde & hortatur eundem beatum Theodorum tamquam metropolitanum prædictarum ciuitatum, ipse iam senectute fatigatus, ordinare episcopum in Nazianzo pro se ipso. Secunda vero Cilicia, sub qua Mopsuestia constituta est, nullam communionem nec vnquam habuit, nec habet ad secundam Cappadociam, aut ad prædia, vel ciuitates eius, cum media sit prima Cilicia, & diuidat Cappadociam & secundam Ciliciam. Secundæ autem Ciliciæ pars Mopsuestia est. Nec possibile erat sanctæ memoriæ Gregorium pro gubernatione ecclesiarum secundæ Cappadociæ, & pro ordinatione episcoporum scribere episcopo opidi, & eius sub alia parœcia constituti, & sub metropolitano alio, vt nec ius creandi haberet episcopum.

His ita dictis ab Euphranta reuerendissimo episcopo metropolitano Tyanensi, surrexit & Theodosius reuerendissimus episcopus ciuitatis, quæ olim quidem Mucifos, nunc vero Iustinianopolis nuncupatur, & hæc dixit: Vere omnia docuit vestram sanctam Synodum Euphranta religiosissimus. Et ego enim hæc scio, qui & de illa prouincia sum, & sub mea gubernatione modo est & Dohara & Nazianus, sub qua Nazianzo & Arianos prædium constitutum est: & nullam communionem vnquam habuit ad prædicta prædia vel ciuitates secunda Cilicia, vel eius episcopi.

Sancta Synodus dixit: Et ipsæ quidem per se epistolæ sancti Gregorii demonstrant, quod ad Theodorum

Concil. Tom. 12.

N

religiosæ memoriæ Tyanensem episcopum, quæ secundæ Cappadociæ metropolis est, scriptæ sunt, non * tamen ad impium Theodorum Mopsuestenum. Adiectæ sunt autem & reuerendissimorum episcoporum depositiones. De eo autem, quod oportet & post mortem hæreticos anathematizari, iam quidem aliqua lecta sunt: verumtamen & si quid aliud ad hoc pertinet, recitetur.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Sunt nobis præ manibus quæ electa sunt ad præsentem quæstionem pertinentia, eo quod oportet hæreticos & post mortem condemnari.

Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cum suscepisset Photinus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

EX PRIMO LIBRO SANCTÆ MEMORIÆ CYRILLI,
de eo quod vnus est Christus, contra Theodorum.

SUNT enim, sunt qui redemptorem & Dominum suum negant, & Filium quidem verum Dei Patris non dicunt eum esse, qui in vltimis sæculi temporibus ex muliere secundum carnem natiuitatem propter nos sustinuit: apparuisse autem magis orbi terrarum Deum recentem & posterum, filiationis gloriam extrinsecus acquisitam habentem sicut & nos, & quasi quibusdam adulterinis gloriantem honoribus, vt iam anthropolatria & nihil aliud esset, & adoretur homo aliquis cum sancta trinitate tam a nobis, quam a sanctis angelis. Hæc quidam valde superbi, & magna sapientes in diuinarum scripturarum scientia, suis scriptis inseruerunt: & sicut dicit omnium Dominus per vnum sanctorum prophetarum, *laqueum statuit ad corrumpendos homines*. Quid enim aliud sit, quam laqueus & scandalum, lingua loquens distorta, & sacris literis abhorrentia, & traditioni sanctorum apostolorum & euangelistarum impudenter resistentia? Recusandum igitur eos, qui tam malis culpis obnoxii sunt, siue in vitis sunt, siue non. Ab illo enim quod nocet, recedere necessarium est; & non ad personam respicere, sed id quod Deo placet, oportet considerare.

Quod sanctæ memoriæ Cyrillus apostolica verba secutus, quæ dicunt: *Hæreticum hominem post vnā & secundam*

*Psal. 56. 118.
139. 140.
141.*

Ti. 3.